

Nezisková organizace Frank Bold Society získala údajně přístup k údajům o počtu přihlášených projektů do rekordního tzv. Modernizačního fondu. Ten by měl letech 2021–2030 přinést do ČR zhruba 200 miliard korun na pomoc transformace české energetiky. Do 1. února byla možnost podávat výzvy, které měly pomoci zmapovat, o které programy je jaký zájem.

Kdo má zájem o rekordní dotace

Podle údajů, které zveřejnila nezisková organizace Frank Bold, projevílo zájem o dotace ve výzvách z programu Modernizačního fondu téměř 3 000 subjektů, které přihlášily více než 9 000 projektů. Celková hodnota přihlášených projektů vysoko přesáhla odhadovanou výši prostředků ve fondu: činila více než bilion korun. (Do Modernizačního fondu plynou prostředky z prodeje emisních povolenek, jejich výše tedy

vající podobě, velké společnosti tak mají podstatně větší šanci se svými návrhy uspět. Zbývá uchazeči mezi sebou svedou opravdu ostrý boj a na velkou část z nich se nedostane.

STŘECHY NA PRVNÍM MÍSTĚ

Celkové náklady na realizaci všech přihlášených projektů dosáhly 1 035,5 miliardy Kč, z čehož 221 miliard Kč tvoří projekty v tepelnárenství, 73 miliard Kč v průmys-

Instalace fotovoltaických panelů

Foto: DOE

bude závislá na ceně povolenek na trhu. Výzvy se týkaly prvních tří z celkem osmi programů Modernizačního fondu. První tři programy směřují do tepelnárenství, obnovitelných zdrojů a průmyslu.

MEŠÍ HRÁČE ČEKÁ OSTRÝ BOJ

Podle aktuálních informací bude v návazných ostrých výzvách k dispozici do července 7 miliard korun. Čtyři miliardy z této částky nabídne program č. 2 na Nové obnovitelné zdroje v energetice. To je největší část Modernizačního fondu (cca 38,7 % z celkového rozpočtu). MŽP již v minulosti rozhodlo, že de facto výrazně podpoří velké hráče na trhu a většina (60 %) prostředků z tohoto programu má připadnout stávajícím energetickým společnostem, které mají povinnost nakupovat emisní povolenky – tzv. „subjekty 10c“. Zbytek (40 %) má být určen pro všechny ostatní subjekty, tedy i menší či začínající hráče na energetickém trhu.

Ze zatím neveřejných informací, které SFŽP Frank Bold expertům poskytl, vyplývá, že stávající energetické firmy přihlášily mnohem méně projektů než zbytek účastníků. Předregistrační výzvy pro obnovitelné zdroje se zúčastnilo 153 subjektů 10c, jiných subjektů bylo 2 739.

Podniky „10c“ přitom přihlášily 688 projektů (v průměru 4,5 projektu na jednoho žadatele) s celkovými náklady 120 miliard Kč. Ostatní účastníci předložili 7 575 projektů (v průměru 2,8 na žadatele) s celkovými náklady 621 miliard Kč. Pokud by rozhodnutí MŽP zůstalo ve stá-

lu a 741,5 miliardy Kč jsou projekty obnovitelných zdrojů. Největší zájem o projekty obnovitelných zdrojů byl ve Středočeském (1 194) a Moravskoslezském (1 082) kraji.

Podle analýzy údajů z fondu byla v programu č. 2 zdaleka největší poptávka po podpoře malých obnovitelných zdrojů, především fotovoltaických elektráren do 1 MW výkonu, zejména na střechách a fasádách budov. Nejvíce projektů obnovitelných zdrojů bylo přihlášeno v kategorii do 1 MW instalovaného výkonu (celkem 5 391 projektů). Elektrárny nad 1 MW byly přihlášeny v 3 833 projektech. Mezi žádostmi o podporu obnovitelných zdrojů dominovaly fotovoltaické elektrárny. Nejvíce projektů počítalo s využitím střešních ploch a fasád (5 935), následovaly projekty pozemní fotovoltaiky (3 015) a také tzv. agrofotovoltaiky (818).

Zhruba 43 % projektů obnovitelných zdrojů počítá s bateriovým úložištěm. Bylo podáno rovněž menší množství projektů zaměřených na větrné (256), malé vodní (177) a geotermální (38) elektrárny.

Modernizační fond je finanční nástroj Evropské unie, který má sloužit k transformaci energetiky a snížení emisí skleníkových plynů. Během let 2021–2030 v něm bude pro ČR k dispozici zhruba 200 miliard korun pocházejících z prodeje emisních povolenek. Rozděleny budou mezi devět hlavních programů, mezi něž patří například obnovitelné zdroje, transformace tepelnárenství, energetická účinnost nebo komunitní energetika. ■

Dukovany nejisté a nejasné

Česká vláda rozhodla v březnu o dalším kroku ve výstavbě nového bloku Jaderné elektrárny Dukovany. Rozhodnutí je to ovšem opravdu jen částečné a do celého procesu vnáší další nejistotu: volba se do značné míry přesunuje na další vládu.

Vláda do procesu dostavby jaderných bloků v ČR vložila další, nečekaný krok: „Na základě diskuse se zástupci investora [tím je ČEZem vlastněná firma Elektrárna Dukovany II – pozn. red.], bezpečnostních složek a politických stran jsme se rozhodli uskutečnit před zahájením samotného tendru ještě fázi takzvaného Bezpečnostního posouzení. Finální rozhodnutí bude na příští vládu, která díky tomuto postupu bude mít maximum informací,“ řekl před pár dny Havlíček.

MPO nyní osloví vybrané zájemce, aby do konce listopadu letošního roku předložili souhrnné informace, jak budou naplňovat bezpečnostní požadavky na dodavatele nového jaderného zdroje. Především půjde o strukturu, v jaké hodlají podávat nabídku, nebo vlastnickou strukturu hlavního dodavatele a členů konsorcií, včetně finančních ukazatelů. Stanovený termín je až po volbách do Poslanecké sněmovny, které se uskuteční 8. a 9. října.

Model financování nového jaderného bloku v Dukovanech na Třebíčsku zhruba za šest miliard eur (přibližně 162 miliard korun) schválila vláda loni. Podle ministerstva Česko v tendru neosloví čínské zájemce, společnost CGN. Zůstávají čtyři uchazeči – francouzská EdF, jihokorejská KNHP, kanadsko-americký Westinghouse a také ruský Rosatom, jehož možnou účast v tendru kritizuje část opozice.

Informace získané do konce listopadu od zájemců podle ministerstva ČEZ následně předloží vládě,

a ta rozhodne, kteří uchazeči budou přizváni a vyzváni k předložení nabídek v rámci výběrového řízení. Pro zpracování souhrnné informace týkající se naplnění bezpečnostních požadavků budou uchazeči mít

úřadu pro jadernou bezpečnost Dana Drábová pro ČTK řekla, že krok jí přijde nestandardní a ne zcela pochopitelný: „Z hlediska kritického pohledu bezpečnostní komunity jsou na tom Rusko a Čína úplně stejně,“ uved-

Kněz Petr Václavek žehná vinohrad u dukovanské elektrárny v srpnu 2020. Jeho požehnání by se ovšem mnohem spíše hodilo projektu dostavby elektrárny

možnost seznámit se s detailní technickou specifikací požadavků zadavatele na nový jaderný zdroj, vycházející z předběžné dokumentace k výběrovému řízení. To jim umožní zahájit i přípravu na samotný tender, uvedlo ministerstvo průmyslu.

NEJASNÉ DŮVODY

Rozhodnutí evidentně zaskočilo jak větší část zbylé politické scény, tak i odborníky. Předsedkyně Státního

la pro ČTK. Chápala by proto, pokud by Česko oslovilo všech pět zájemců včetně Ruska a Číny, nebo pokud by nepřizvalo obě tyto země.

Z reakce politiků jiných stran je zcela zjevné, že pro zařazení „Bezpečnostního posouzení“ neexistuje široká politická shoda. Jediné, co zřejmě většinu politických stran spojuje, je, že nemají jasnou představu, co se bude dít dále. Což u tak dlouhodobého a náročného projektu představuje značné riziko. ■

V EU jsou stovky baterií, v ČR jednotky

V Evropě aktuálně funguje nebo vzniká přes 500 bateriových úložišť. Více než 230 z nich v Británii. Mezi členskými zeměmi EU je na prvním místě Německo se 115 zařízeními nebo projekty. V Česku rozvoji brání legislativa a jako úložiště zde fungují hlavně přečerpávací elektrár-

lom by mohla přinést novela energetického zákona, kterou v současné době projednávají poslanci,“ řekla Adéla Denková z analytického projektu Evropa v datech.

S odkazem na loňskou studii Evropské komise portál dále uvedl, že v rámci Evropské unie Němci vévodí

ce v elektrizační soustavě rozhodně není na špičce světového vývoje.

VÁŠNIVÁ DEBATA

O poslaneckém pozměňovacím návrhu na zákonné zakotvení akumulace energie se však na sněmovním hospodářském výboru vedla v polovině února 2021 vášnivá debata. Slyšet v ní bylo dozvuky zkušeností ze solárního boomu z konce první dekády 21. století.

Například komunista Leo Luzar hovořil o tom, že se připravuje systém „baterkových baronů“. Asociace pro akumulaci energie Aku-Bat CZ se proti tomu ohradila s tím, že jednání vévodily nepravdivé informace. Výrazný podíl na tom podle ní má i „vlivná tepelnárenská lobby“, na kterou se někteří zákonodárci otevřeně odkazovali.

Podle portálu Evropa v datech kvůli současnému nastavení v ČR české firmy využívají příznivější situací v zahraničí. Skupina Sev.en Energy finančníka Pavla Tykače například společně s čínskými partnery plánuje prostřednictvím britské firmy InterGen vybudovat v anglickém Essexu největší bateriové úložiště na světě. Projekt s 320 MW instalovaného výkonu už odsouhlasilo britské ministerstvo energetiky. ■

Interiér bateriové jednotky v Tušimicích

Foto: ČEZ

ny. Upozornil na to portál Evropa v datech.

„V Česku jsou zatím čtyři bateriová úložiště, která mají ovšem relativně malý výkon. Většímu rozvoji zatím brání legislativa, která pojem akumulace energie v podstatě nezná. Prů-

také v instalovaném výkonu fungujících úložišť. Ten dosahuje na 7,5 GW, což přibližně odpovídá třetině instalovaného výkonu všech elektráren v Česku, upozornila Evropa v datech.

Česko v rozvoji využití bateriových systémů i dalších forem akumula-